

»Risoromani so knjige z res dobro zgodbo«

Izdaja jih založba VigeVageKnjige – Soustanoviteljica je Velenjčanka Kaja Avberšek – Gre za novost na slovenskem knjižnem trgu

Bojana Špegel

Velenje – Kaja Avberšek je od nekdanj zanimiva umetnica. Velenjčanka, ki se prav zaradi umetnosti (in ljubezni) veliko potepa po svetu, je tudi soustanoviteljica majhne založbe, ki se imenuje VigeVageKnjige. Pravi, da je založba res majhna, a »fajna«. Knjige, ki jih izdajajo, so drugačne. Mirno lahko trdimo, da gre za novost na slovenskem knjižnem trgu. Dekleta knjige imenujejo »risoromani«.

Izavimo, da so doslej izdale tri knjige, kmalu bosta izšli še dve. Ustanoviteljice založbe imajo zelo specifično znanja. Začelo jih je 6, sedaj so ostale 4. Delujejo kot usklajena skupina, kar je ob dejstvu, da se premikajo po različnih koncih Slovenije in Evrope, zanimiva trditve. »Pobudnica ustanovitve založbe je bila pesnica, prevajalka in dramaturginja Anja Golob. Ona je tista, ki nas je zbrala. Oktobra bo naša založba delovala dve leti. Po tem se bomo lahko prijavi tudi na slovenske razpise za finančna sredstva. Doslej smo vlagale predvsem svoja. Delale smo brez plačila, iz entuziazma, saj vse verjamemo v svoje delo. Nekaj sredstev smo pridobile na tujih razpisih, da smo z njimi plačale stroške avtorskih pravic in tiska. Ta je najdražji, ker želimo kakovost,« pripoveduje Kaja. Pove, da so »risoromani« v tujini zelo razširjena oblika literature. »Tisti, ki pogleda površno, bi hi-

tro rekel, da gre za stripe, šund. Ne drži. Knjig nikoli ne smemo sistematizirati površinsko,« doda Kaja.

Imajo tri, kmalu jih bo pet

Prvo knjigo je založba izdala po letu dni trdega dela. »Delamo vse, kar znamo. Česar ne znamo, se pa naučimo,« hudomušno dodaja sogovornica. In kakšna je njena vloga pri nastajanju slovenskih »risoromanov«? »Sem oblikovalka, poskrbela sem za celostno podobo. Knjige postavim v prave formate, izmislila sem si zavihke in presenečenja, ki so skrita pod njimi. Ker gre za prevode knjig, v oblačke tudi vpisujem preveden tekst, ki spremlja risbe. Včasih to počnem tudi ročno, kar traja. Je pa potem toliko bolj moje.«

Doslej je založba VigeVageKnjige izdala prevode treh tujih avtorjev. »Vsi so visoko kvalitetni, v državah,

od koder prihajajo, so top ustvarjalci. Pri nas jih je težko predstaviti.

To niso avtorji stripov, so veliko več. So hkrati pisatelji, dramaturgi, scenaristi in risarji. Zato je rezultat veliko bogatejši kot pri navadnem t. i. stripu, bere se na več nivojih,« razloži

Kaja Avberšek s tremi doslej izdanimi risoromani, ki jih je tudi oblikovala.

Kaja. Slovenski Stripburger, ki ga Kaja kot članica uredništva dobro pozna, izdaja tudi stripe slovenskih avtorjev. V novi založbi se za zdaj trudijo, da najprej k nam prinesejo tujo kvaliteto, v načrtu pa imajo, da bodo izdajale tudi dela slovenskih avtorjev. Prva knjiga, ki so jo izdale, je Peščeni grad. Avtorja sta Švicar Frederik Peeters in Fran-

coz Pierre Oscar Lévy. Knjiga je bolj kot mlajšim namenjena odraslim bralcem, nekeje od 12 leta dalje. »Iz nje lahko vsak vzame, kar je. Vidiš več kot slike in besede, oboje je zelo pomembno. O vseh treh doslej izdanih knjig je ta najbolj namenjena odraslim,« pravi Kaja. Izdale so tudi knjigo Prototip nemškega avtorja Ralfa Königa, ki je v Nemčiji menda prava legenda. Zgodba govori o začetku sveta, Adamu in Evi. »Vse je na zelo 'žmohtnem' nivoju, zato se bodo ob knjigi smejale vse generacije.« Zadnja je izšla knjiga Umetnost padanja. »To je zgodba o prijateljstvu, osamljenosti, prevzemanju odgovornosti za lastno življenje, postavljanju na svoje noge ter o tisti razpoki, ki je tam zato, da more v vsako stvar prodrati svetloba. Avtorica je Norvežanka Inga Sætre, meni pa je ta knjiga najljubša od vseh doslej izdanih. Morda zato, ker je avtorica ženska in ker jo poznam. Ta risoroman je po mojem idealen za srednješolce.«

Kaja je trenutno v Berlinu. Še vedno počne »sto in več stvari«. Vesela je, ker je pravkar končala zanimivo leseno sestavljanko, dela ilustrirane dnevniške zapise, ker se ji, odkar »pričakuje«, menda dogajajo zelo zanimive reči. Počasi bo delo skrčila, saj bo septembra prvič postala mama. In potem bo nekaj časa več doma, v Velenju. Sodelovala bo tudi na otvoritveni razstavi v obnovljeni velenjski Galeriji, dela pa tudi pri knjižnem projektu, ki nastaja v Berlinu. Sodeluje v projektu nekdanjih študentov Akademije za likovno umetnost »Ko bom velik«. Vzeli so svoje risbe iz vrtca in jih ponovno narisali, tako kot znajo sedaj. »Da se bo videlo, kaj lahko v 25 letih narediš iz sebe,« pojasni Kaja. Ki je, mimogrede, iz sebe že naredila veliko.